

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กมลพรรณ ชีวพันธุ์ศรี. **สมองกับการเรียนรู้ Learning and the Brain**. โครงการตำรา
สำนักที่ปรึกษากรมอนามัย, 2546.
- กรรณิกา สัจกุล. **ดนตรีศึกษา : จากบ้าน วัด และ วัง สู่สถาบันอุดมศึกษา**. ในเอกสาร
ประกอบการสอน วิชา 2712200 ดนตรีศึกษาชั้นนำ. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย. 2539.
- กรรมกร, โครงการตำรา **สุนทรียภาพ**. ภาควิชาศิลปศึกษาวิทยาลัยครูสวนสุนันทา วิทยาลัยครู
สวนดุสิต กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ป. 80 หน้า.
- กลุ่มศึกษาการความสัมพันธ์นานาชาติด้านวัฒนธรรม. **พัฒนาการและสถานการณ์ปัจจุบัน**.
การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ญี่ปุ่น – อาเซียน. มหาวิทยาลัยโตเกียว, โรงพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- การฝึกหัดครู, สภาพ. **หลักสูตรการฝึกหัดครู 2530**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรมตำรวจ,
2530.
- เกษตรศาสตร์, มหาวิทยาลัย. **หลักสูตรการศึกษาชั้นปริญญาตรี พ.ศ. 2527**.
กรุงเทพมหานคร, 2527.
- เกษม สุดหอม และคณะ. **ระเบียบวิธีสอนทั่วไป**. พิษณุโลก : ตระกูลไทย, 2516.
- ขวัญใจ ฮีลิย์. **สภาพและปัญหาของดนตรีศึกษาในประเทศไทย**. กรุงเทพมหานคร :
ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. **การศึกษาเกี่ยวกับการถ่ายทอดวัฒนธรรม :**
กรณีศึกษา หนึ่งใหญ่วัดขนอน เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ เนื่องในโอกาสวัน
คล้ายวันสถาปนาคณะครุศาสตร์ ครบ 37 ปี กทม. : บพิชการพิมพ์, 2537.
- คณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพวิชาการ, กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. **การจัดสาระการ
เรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ**. พิมพ์ครั้งที่ 1, โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและ
พัสดุภัณฑ์, กรุงเทพมหานคร, 2546.
- ครูเงิน. **เพลงไทยตามนัยประวัติ**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์บรรณกิจ, 2525.
- คึกฤทธิ์ ปราโมท, หม่อมราชวงศ์. **การศึกษากับการสืบทอดและการเสริมสร้างวัฒนธรรม
ไทย**. 17(มกราคม – กุมภาพันธ์) : 13-15.

- คึกฤทธิ์ ปราโมท, หม่อมราชวงศ์. ปาฐกถา เอกลักษณะของชาติกับการพัฒนาชาติไทย. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ, 2546.
- เครือจิต ศรีบุญภาค. สุนทรียภาพของชีวิต. คอมพิวเตอร์, 2542.
- งามพิศ สัตย์สงวน. หลักมานุษยวิทยาวัฒนธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 3, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ธรรมสภา, 2538.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. หนังสือที่ระลึก 70 ปี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : 2527.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. หลักสูตรครุศาสตร์ฉบับปรับปรุงแก้ไข 2531. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
- เจนดุริยางค์, พระ. บันทึกความทรงจำของพระเจนดุริยางค์. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์บางกอก ซีเกรทตาเรียลออฟฟิศ, 2521.
- เจริญใจ สุนทรวาทีน. ข้าพเจ้าภูมิใจที่เกิดเป็นนักดนตรีไทย. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : รัชศิลป์จำกัด, 2530.
- เฉลิมศักดิ์ พิภูลศรี. สังคมนิยมว่าด้วยดนตรีไทย. สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์., พิมพ์ครั้งที่ 1, กรุงเทพมหานคร, 2530.
- ชนิดา รัชพลเมือง. การศึกษาเปรียบเทียบ. 2526.
- ชนิดา รัชพลเมือง. การศึกษาเพื่อพัฒนาประเทศ. โอ.เอส.พรินติ้งเฮ้าส์, 2532.
- ชนิดา รัชพลเมือง. พื้นฐานการศึกษา หลักการและแนวคิดทางสังคม., 2534.
- ชนิดา รัชพลเมือง. สังคมวิทยาการศึกษา สารัตถะแห่งแนวความคิดและทฤษฎี. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- ขึ้น ศิลปบรรเลง. ดนตรีไทยศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์, 2521.
- ขึ้น ศิลปบรรเลง. ลิขิต จินดาวัฒน์. ดนตรีไทยศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 1 สำนักพิมพ์ อักษรเจริญทัศน์., กรุงเทพมหานคร, 2521.
- เชาว์ การวิชา. ประวัติชีวิต ครูสอน วงฆ้อง. วิทยานิพนธ์ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิตสาขาดุริยางค์ไทย ภาควิชาดุริยางคศิลป์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- ณรงค์ เขียนทองกุล. มานุษยวิทยาการดนตรี : กรณีศึกษาบ้านบางลำพู สาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวัฒนธรรมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2539.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. ดนตรีศึกษา : สารและข้อคิดที่น่ารู้. กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. **ดนตรีศึกษา : หลักการและสาระสำคัญ**. ภาควิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. **ดนตรีศึกษาในประเทศไทย : การปฏิรูปเพื่อกระจายอำนาจ**. วารสาร ครุศาสตร์ ปีที่ 31, ฉบับที่ 3 มีนาคม-มิถุนายน 2546.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. **พฤติกรรมการสอนดนตรี**. ภาควิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. **เอกสารประกอบการสอนวิชา 2712200 ดนตรีศึกษาขั้นนำ**. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. **การพัฒนาด้านสุนทรียภาพ**. ใน ประมวลสาระชุดวิชาทักษะและประสบการณ์ พื้นฐาน สำหรับเด็กประถมศึกษา หน่วยที่ 9 – 12. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (87-141)
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. **กิจกรรมดนตรีสำหรับครู**. กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. **พฤติกรรมการสอนดนตรี**. กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. **รายงานผลการวิจัย. ประวัติดนตรีไทยศึกษา**. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.
- ดวงใจ อมาตยกุล. **ดนตรีตะวันออก**. กรุงเทพฯ : คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- ดอร์, อาร์. พี. **กระบวนการเปลี่ยนแปลงให้เป็นสมัยใหม่ทางการเมืองของญี่ปุ่น**. แปลโดย ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์, 2524.
- ดำรงราชานุภาพ, กรมพระยาและนริศรานุวัตติวงศ์, กรมพระยา. **ศาสน์สมเด็จพระเจ้า**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แพรวพิทยา, 2518.
- ดำรงราชานุภาพ. **สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยา. ตำนานเครื่องมโหรีปี่พาทย์**. อนุสรณ์งานฌาปนกิจศพนายขาว คุณกาตานนท์., พิมพ์ที่เจริญธรรม. กรุงเทพมหานคร, 2520.
- เดือน พาทย์กุล. **อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพ นายเดือน พาทย์กุล ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปการแสดง (ดนตรีไทย) พุทธศักราช 2535**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ห้างหุ้นส่วนจำกัดไอดีแยร์สแควร์, 2546.
- ท้วม ประสิทธิ์กุล. **อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพนางท้วม ประสิทธิ์กุล**. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พรินติ้งกรุ๊ป จำกัด, 2535.

- ทวีเกียรติ ไชยงยศ. **สุนทรียะทางทัศนศิลป์**. พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพมหานคร : วิทยาลัยครูสวนดุสิต, 2538.
- เทพศิริ สุขโสภา. **ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปะ**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เคล็ดไทย, 2518.
- ไทด์แมน. อาร์เธอร์ อี. **ประวัติศาสตร์และอารยธรรมญี่ปุ่น**. แปลจาก An Introduction to Japanese Civilization, โดย เทียนศรี กาญจโมมัย และคนอื่น ๆ 2 เล่ม กรุงเทพมหานคร : วรุฒิกการพิมพ์, 2522.
- ธาริษา ดีอิทธินันท์. **วิวัฒนาการสมัยเมจิ**. เอกสารวิชาการไทย-ญี่ปุ่นศึกษา, 2522.
- ธิตี ทศนกุลวงศ์. **ระเบียบวิธีการประพันธ์เพลงมโหรีโดยชนบของสำนักเสนาะดุริยางค์**. วิทยานิพนธ์สาขาดุริยางค์ไทย ภาควิชาดุริยางคศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- ธีระ สุมิตร และพรอนงค์ นิยมคำ. **แปลและเรียบเรียง. รอให้ถึงอนุบาลก็สายเสียแล้ว**. หมอชาวบ้าน, 2528.
- นิธิ เอียวศรีวงศ์ และ อรรถจักร์ สัตยานุรักษ์. **เกี่ยวโต ได้ชะเง้อมดอยสุเทพ**. บริษัทมติชน จำกัด, 2547.
- นิยพวรรณ (ผลวัฒน์) วรณศิริ. **มานุษยวิทยาสังคมและวัฒนธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2540.
- บุญย์ นิลเกษ. **สุนทรียศาสตร์เบื้องต้น**. โครงการตำราคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2523.
- ประสิทธิ์ ศิลปะบรรเลง. **ในอนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพนายประสิทธิ์ ศิลปะบรรเลง ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นักแต่งเพลง) ประจำปีพุทธศักราช 2541**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์วิจิตรินทร์ สาสน์, 2542.
- ประสิทธิ์ สวาสดีญาติ. **เอกสารประกอบการศึกษาวิชา 313-183. ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**, 2531.
- ประเสริฐ จิตติวัฒนพงศ์. **การพัฒนาการศึกษาของญี่ปุ่นสมัยเมจิ**. เอกสารวิชาการไทย-ญี่ปุ่นศึกษา, 2522.
- ปัญญา นิตยสุวรรณ. **โสมส่องแสง. "มนตรี ตราโมท"**. กรุงเทพมหานคร : เรือนแก้วการพิมพ์, 2527.
- ปัญญา รุ่งเรือง. **ประวัติการดนตรีไทย**. สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช. กรุงเทพมหานคร, 2546.
- ปิติ วาทยากร. **บันทึกการทรงจำของพระเจ้าเจริญดุริยางค์**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์บางกอกซีเกรทตาเรียลออฟฟิศ, 2512.

- พรทิพย์ อันทิวโรทัย. การวิเคราะห์รูปแบบความเป็นครูและกระบวนการถ่ายทอดความรู้ของครุมนตรี ตราโมท ในกลุ่มผู้สืบทอดที่ต่างกัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาพื้นฐานการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าศิริรัตนบุษพง และพูนพิศ อมาตยกุล. ทูลกระหม่อมบริพัตร กับการดนตรี. กรุงเทพมหานคร : จัดวางนิช, 2524.
- พระธรรมปิฎก (ปอ.ปยุตฺโต). การพัฒนาที่ยั่งยืน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มูลนิธิโกมลคีมทอง, 2543.
- พระศรีสุนทรโวหาร. พระอภัยมณีคำกลอน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เรือนแก้วการพิมพ์, 2527.
- พิชิต ชัยเสรี. ดนตรีและเพลงไทยสมัยกรุงรัตนโกสินทร์. ที่ระลึกงานดนตรีไทยอุดมศึกษาครั้งที่ 31. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2542.
- พูนพิศ อมาตยกุล. ดนตรีวิจักษ์ : ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับดนตรีไทยเพื่อความชื่นชม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สยามสมัย, 2529.
- พูนพิศ อมาตยกุล. สยามสังคีต. กรุงเทพฯ : เรือนแก้วการพิมพ์, 2524.
- พูนพิศ อมาตยกุล. จัดงานที่ระลึกเนื่องในโอกาสวันเกิดครบ 100 ปี. สุจิตร์จางวางทั่วพาทยโกศล. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์การพิมพ์, (กรมศิลปากรจัดพิมพ์) 2524.
- พูนพิศ อมาตยกุล. อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพคุณหญิงไพฑูริย์ กิตติวรรณ. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด, 2541.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. การพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : หน่วยพัฒนาคณาจารย์ ฝ่ายวิชาการจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2524.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. ปรัชญาการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- มนตรี ตราโมท. ดุริยสาสน. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ : ธนาคารกสิกรไทย, 2538.
- มนตรี ตราโมท. ดุริยางคศาสตร์ไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน. พิมพ์ครั้งที่ 2, 2540.
- มนตรี ตราโมท. การบรรเลงตามกาลเทศะ. บันทึกคำบรรยายดุริยางคศาสตร์ ภาควิชาการ. ม.ป.ป.
- มนตรี ตราโมท. ดุริยสาสน. อนุสรณ์พระราชทานเพลิงศพ, พิมพ์ครั้งที่ 1, กรุงเทพมหานคร 2538.
- มนตรี ตราโมท. บทร้องเรื่องขุนช้างขุนแผน. ประวัติวัดเขาบางทรายและบทร้องเพลงไทยบางบท. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาพระสุเมรุ, 2514.
- มนตรี ตราโมท. ม.ต.ปกิณกนิพนธ์. กรุงเทพฯ : วัดเทพศิรินทราวาส, 2538.

- มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต. **ดนตรีบอกอะไรเป็นไทยบ้าง**. เอกสารสัมมนาวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, หน้า 19-23, 2540.
- มหาวิทยาลัยหัวเฉียว. **ดนตรีกับชีวิตคนไทย**. วัชรินทร์การพิมพ์, กรุงเทพมหานคร, 2535.
- ยุพา คลังสุวรรณ. **ญี่ปุ่นสร้างชาติ ด้วยความรักและภักดี**. ภูมิหลังทางวัฒนธรรมของสังคมญี่ปุ่น, มติชน, 2547.
- ราชบัณฑิตยสถาน. **สารานุกรมศัพท์ดนตรีไทย ภาคประวัตินักดนตรีและนักร้อง**. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดอรุณการพิมพ์, 2542.
- วรินทร์ ววงศ์. **การศึกษากับการสร้างคนแบบญี่ปุ่น หลังสงครามโลกครั้งที่ 2**. ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์, 2546.
- วิจิตร ศรีสอาน. **หลักการวัดผลระดับอุดมศึกษา**. พระนคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2512.
- วิบูลย์ แซ่มชื่น. **แนวนโยบายทางการศึกษาบางประการที่มีผลต่อความเจริญก้าวหน้าของญี่ปุ่นจากสมัยใหม่ถึงสงครามโลกครั้งที่ 2**, เอกสารหมายเลข 12, 2524.
- วิมาลา ศิริพงษ์. **การสืบทอดวัฒนธรรมดนตรีไทยในสังคมไทยปัจจุบัน ศึกษากรณีสกุลพาทยโกศล และสกุลศิลปะบรรเลง สาขามานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต สาขามานุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2534.
- วิรัตน์ พิชญ์ไพบูลย์. **สุนทรียศาสตร์ศึกษา**. ม.ป.ป. ศรีนครินทร์วิโรฒ, มหาวิทยาลัย. **หลักสูตรและคู่มือการศึกษาชั้นปริญญาตรี พ.ศ. 2530**. กรุงเทพมหานคร : เจ้าพระยาการพิมพ์, 2530.
- สงบศึก ธรรมวิหาร. **ดุริยางไทย**. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- สังัด ภูเขาทอง. **ทางเข้าดนตรีไทย**. กรุงเทพมหานคร : เอกสารอัดสำเนา, ม.ป.ป.
- สังัด ภูเขาทอง. **ประชุมบทความทางวิชาการดนตรี**.
- สังัด ภูเขาทอง. **การดนตรีไทยและทางเข้าสู่ดนตรีไทย**. เรือนแก้วการพิมพ์, พิมพ์ครั้งที่ 1, กรุงเทพมหานคร, 2532.
- สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ. **ตำนานเครื่องมะโหรีปี่พาทย์**. อนุสรณ์ในงานฉาปนกิจศพจางวางทั่ว พาทยโกศล. กรุงเทพมหานคร, 2482.
- สวัสดิ์ โพธิ์วัฒน์. **สุนทรียภาพของชีวิต**. กรุงเทพฯ : บริษัท เอิร์ดเวฟ เอ็ดดูเคชั่น จำกัด, 2542
- สังวร พิชเยนทรโยธิน. **ประวัติการศึกษาตะวันตก**. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- สันต์ ธรรมบำรุง. **การสอนสังคมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : บพิถการพิมพ์, 2523.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.
กรุงเทพมหานคร : สำนักนายกรัฐมนตรี, 2542.
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, กระทรวงศึกษาธิการ. ศิลปินแห่งชาติ.
กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พริ้นติ้ง กรุ๊ป จำกัด, 2530.
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, กระทรวงศึกษาธิการ. ศิลปินแห่งชาติ.
กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พริ้นติ้ง กรุ๊ป จำกัด, 2531.
- สุกรี เจริญสุข. จะฟังดนตรีอย่างไรให้ไพเราะ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร : หอรัตนชัยการ
พิมพ์, 2538.
- สุกรี เจริญสุข. พรสวรรค์สร้างได้. วิทยาลัยดุริยางคศิลป์มหาวิทยาลัยมหิดล, 2548.
- สุกัญญา สุจฉายา. เพลงปฏิพากย์ : บทเพลงแห่งปฏิภาณของชาวบ้านไทย.
กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2525.
- สุกัญญา สุจฉายา. เพลงพื้นบ้านศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- สุชาติ เกาทอง. ศิลปะกับมนุษย์. กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส.พริ้นติ้ง เฮ้าส์, 2532.
- สุน อมรวิวัฒน์. การถ่ายทอดและการเรียนรู้วัฒนธรรมในการศึกษาเกี่ยวกับการ
ถ่ายทอดวัฒนธรรม : กรณีศึกษาหนังใหญ่วัดขนอน. กรุงเทพมหานคร :
บพิชการพิมพ์, 2537.
- หลวงประดิษฐไพเราะ. ในอนุสรณ์งานคำนิ้งในวาระฉลองรอบร้อยปีเกิด ของหลวงประดิษฐ
ไพเราะ (ศร ศิลปะบรรเลง). มุลินิหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปะบรรเลง และ
กรมศิลปากร จัดมหรรมบูชาและโรงละครแห่งชาติ) . หน้า 23-82. กรุงเทพมหานคร,
2524.
- อนุমানราชธน, พระยา. วัฒนธรรมเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน,
2515.
- อมรา พงศาพิชญ์. วัฒนธรรม ศาสนาและชาติพันธุ์. วิเคราะห์สังคมไทย แนวมานุษยวิทยา,
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- อมรา พงศาพิชญ์. ความหลากหลายทางวัฒนธรรม กระบวนทัศน์และบทบาทในประชา
สังคม. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- อรวรรณ ชมวัฒนาและคณะ. ความคิดเห็นเกี่ยวกับดนตรีศึกษาที่มีส่วนสนับสนุนดนตรี
ไทยในโรงเรียนสาธิตในสวนกลาง. กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2525.

อรบ เหมะรัชตะ. รายงานการประชุมนสาแพทย อนามัซจ้งหวัด ท้วราชอาณาจักร ณ ศูนย์ฝึกอบรมจ้งหวัดชลบุรี. วันที่ 15-23 มิถุนายน 2507, พระนคร : กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2507.

อานันท์ นาคคง และอัษฎภาวฐ สาคริก. หลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) มหาตุริชกวี ลุ่มเจ้าพระยาแห่งอุษาคเนย์. บริษัทพิมเนศ พรันต้ง เซ็นเตอร้ : สำนักพิมพมตึชน, 2544.

ภาษาอังกฤษ

Bloom, Benjamin S. Taxonomy of Educational Objectives Handbook I : Cognitive Domain. New York : David Mckey , 1966.

Carter V. Good. Dictionary of Education. New York : Magraw – Hill, 1945.

F.T. Piggott : The Music and Musical Instruments of Japan. London, 1893, 2/1909/R1971.

H. Tanabe : Japanese Music. Tokyo, 1929.

Hirano, Kenji. Iemoto. Hirano : Kamisango ; Gamo, 169-172, 1989.

Hoffer, Charler R. The Understanding of Music. (5th Ed.). Belmont, CA : Wadsworth Publishing Company. 1985.

Hosi Akira. The history of Japanese Music for appreciation. Tokyo : Ongakunotomo Sya. 1971.

Ienaga, Saburo. History of Japan. Tokyo : Travel Bureau, 1969.

Inove Kazuo. The Processes of Assimilating of the Western music in Thailand. 2005.

Merantika, Jumani. Music Education for Primary and Secondary School in Indonesia. In Perspectives of Music Education in Japan and ASEAN Countries. Tokyo : Music, 1992.

Mudi, Ambrose. The Malaysian Educational System. In Perspectives of Music Education In Japan and ASEAN Countries. Tokyo : Academia Music, 1992.

Nera, Fe Rosario C. The Philippines Educational System. In Japan and ASEAN Countries. Tokyo : Academia Music, 1992.

Nisiyama Matunosuke. The study of the system of Iemoto. Tokyo : Yosikawakobun Kan. 1982.

Reischauer, Edwin O. Japan : Past and Present. Tokyo : Charles E. Tuttle, 1974.

- S. Yamada. **Sokyoku Taisho**. Edo. 1779.
- S.Kishibe : Zokusd. **Ongaku Jiten**. Tokyo, 1955.
- Sansom : G.B. **Japan : A Short Cultural History**. Revised edition. Tokyo : Charles E. Tuttle. 1975.
- Shinobu Oku. **Japanese Traditional Music in Departments of Teacher Training Universities**. In *Perspectives of Music Education in Japan and ASEAN Countries*. T. Takizawa (ed.) Tokyo : Research Committee for Asian Music Education. 90-102, 1992.
- Soria, Zoraida L. **In Search of Filipino Identity in Music**. In *Perspectives of Music Education in Japan an ASEAN Countries*. Tokyo : Academia Music, 1992.
- Steiner, Elizabeth. **Aesthetics and Education**. Indiana University (imeographed) 1986.
- Tokumaru Yosihiko. **Arts/Culture/Society**. Tokyo : Hosoo Daigaku Kyoiku Sinkokai, 2003.
- Tokumaru Yosihiko. **Ethnic Music**. Tokyo : Hosoo Daigaku Kyoiku Sinkokai, 1991.
- Tokumaru Yosihiko. **The oral and literate in music**. Tokyo : Academia Music. 1986.
- Tokumaru Yosihiko. **Tradition and its future in music**. 2003.
- Tomiko Kato. **Music Education for Elementary and Lower Secondary Schools in Japan**. In *Perspectives of Music Education in Japan and ASEAN Countries*. T. Takizawa (ed.) Tokyo : Research Committee for Asian Music Education. 71-83, 1992.
- Tukitani Tuneko. **A preimer to Japanese Music to know soon**. Tokyo : Ongakunotomosya, 2003.
- Yamaguti Osamu. **A primer to Japanese Music and Koto**. Toko : Kawai Syuppan, 2002.
- Yeo Siew Cheng. **An Overview of Music Education in Singapore**. In *Perspectives of Music Education in Japan and ASEAN Countries*. Tokyo : Academia Music, 1992.
- Yoshihiro Ino. **Teaching Traditional Music in Japan Today**. In *Perspectives of Music Education in Japan and ASEAN Countries*. T. Takizawa (ed.) Tokyo : Research Committee for Asian Music Education. 84-90, 1992.

<http://elwood.pionct.net/>

<http://www.arts.usf.edu/music>

ภาคผนวก

แนวคำถามในการสัมภาษณ์เพิ่มเติมในส่วนของนักเรียน

1. ทำไมถึงเลือกที่จะมาเรียนดนตรีประจำชาติ ? เรียนไปเพื่ออะไร ? อนาคตความเป็นอะไร ?

---

2. ทำไมถึงเลือกมาเรียนที่สถาบันแห่งนี้ (ครู, วิธีการสอน) ?

---

3. ท่านได้รับคำแนะนำจากใครหรือไม่ ที่เลือกมาเรียนที่บ้านแห่งนี้ ? ท่านเลือกครู หรือเลือกวิธีการถ่ายถอด

---

4. ท่านชอบวิธีการถ่ายถอดแบบใด ? เพราะเหตุใด ?

---

5. ท่านคิดว่าวิธีการถ่ายถอดแบบตัวต่อตัว เป็นอย่างไร ? ข้อดี/ข้อเสีย

---

6. ท่านคิดว่าวิธีการถ่ายถอดแบบอื่น เช่น การใช้เน็ตช่วยนั้น ดีหรือไม่ อย่างไร ? เพราะเหตุใด ?

---

7. ท่านคิดว่าการถ่ายทอดแบบรวมเป็นชั้นนั้นดี หรือบกพร่องอย่างไร ?

---

8. ท่านชอบที่จะเลือกบรรเลงเพลงดั้งเดิม หรือเพลงแบบที่ประพันธ์ใหม่ๆ เพราะเหตุใด ?

---

9. ที่ท่านมาเรียนที่บ้านนี้นั้น มีวิธีการถ่ายทอดเพลงดั้งเดิมมากเท่าใด ?

---

10. ท่านเห็นด้วยกับการใช้ทฤษฎีดนตรีตะวันตก มามีส่วนช่วยในการถ่ายทอดหรือไม่ อย่างไร ?

---

11. ประโยชน์ของการเลือกเข้ามาเรียนดนตรีประจำชาติต่อตนเอง, ต่อสังคม, ต่อประเทศชาติ
อย่างไร?

---

12. คิดว่าการถ่ายทอดดนตรีประจำชาติในระบบโรงเรียนควรเป็นในรูปแบบใด จึงจะสัมฤทธิ์ผลที่สุด ?

แนวคำถามในการสัมภาษณ์ศิลปินแห่งชาติหรือผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีประจำชาติและญี่ปุ่น

1. คนไทยสมัยนั้น เรียนรู้ดนตรีกับใคร เรียนรู้อย่างไร เพราะอะไร

---

2 คนไทยสมัยนั้น นิยมเล่นดนตรีไทยเพราะอะไร

---

3. ดนตรีไทยจะเล่นในโอกาสไหน เพราะอะไร

---

4. เศรษฐกิจในสมัยนั้น เป็นอย่างไร ชีวิตนักดนตรีมีความเป็นอยู่อย่างไร มีผลกระทบอย่างไรหรือไม่

---

5. การเมืองในสมัยนั้น เป็นอย่างไร มีการส่งเสริมการเล่นดนตรีหรือไม่ มีนโยบายอะไรหรือไม่เกี่ยวกับการส่งเสริมดนตรีไทย

---

6. ในสมัยนั้น ดนตรีไทยมีพัฒนาการอะไร และมีการเปลี่ยนแปลงอะไรหรือไม่

---

7. อิทธิพลของต่างประเทศหรือวัฒนธรรมต่างชาติที่มีต่อดนตรีไทยมีบ้างหรือไม่ อย่างไร

---

8. วิธีการเรียนดนตรีต้องมีการคัดเลือกผู้เรียนที่มีลักษณะอย่างไร

---

9. โรงเรียนหรือแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับดนตรีมีอะไร และจัดสอนอย่างไร

---

10. หลักสูตรการสอนดนตรี ประกอบไปด้วยอะไรบ้าง เป็นหลักสูตรที่กำหนดแน่นอนตายตัวหรือไม่
เหตุใด

---

11. การคัดเลือกครูผู้สอน นักเรียนผู้เรียนมีกฎเกณฑ์หรือ ค่านิยมด้านใดมาเกี่ยวข้องหรือไม่ อย่างไร

การสังเกตพฤติกรรมการสอนและการเรียนดนตรีประจำชาติ

1. บรรยากาศในบ้านดนตรี สภาพแวดล้อม

---

2. มีการจัดห้องเรียนสถานที่เรียนอย่างไร การตั้งเครื่องดนตรีเป็นระเบียบ การจัดเก็บเครื่องดนตรี

---

3. การจัดวางสื่ออุปกรณ์

---

4. บรรยากาศในการจัดการเรียนการสอน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและ นักเรียนกับนักเรียน

---

5. วิธีการ ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน ตั้งแต่การฝากตัว การรับใช้ครู การเรียน

---

6. การวัดและประเมินผล ทำอย่างไร

---

7. การติดตามผล หรือปฏิสัมพันธ์ของครูกับนักเรียนหลังจบหลักสูตรแล้ว

**ตัวอย่าง แบบสัมภาษณ์ครูดนตรี เพื่อถามความเป็นมาของบ้านดนตรีและครูดนตรีไทย
ในสมัยโบราณ**

1. ท่านคิดว่า ครูผู้ให้กำเนิดบ้านดนตรีแห่งนี้ มีความเชื่อว่าดนตรีมีคุณค่าอย่างไร ถึงได้เริ่มมีการเรียนการสอนเพื่อถ่ายทอดวัฒนธรรมดนตรีนี้

---

2. ทำไมท่านถึงคิดจะถ่ายทอดดนตรีประจำชาติ

---

3. ท่านเห็นความสำคัญของวัฒนธรรมดนตรีประจำชาติอย่างไร

---

4. ในสมัยโบราณนั้น สังคมไทยเรียนดนตรีไปเพราะอะไร

---

5. คนไทยในสมัยก่อนตระหนักถึงคุณค่า ของดนตรีไทยหรือไม่อย่างไร

---

6. คนไทยสมัยก่อนมีความเชื่ออะไรเป็นพิเศษหรือไม่ ที่ต้องเรียนดนตรี

---

7. ดนตรีไทยเกี่ยวข้องกับศาสนาอย่างไรบ้างหรือไม่ พิธีกรรมต่างๆ หรือขนบประเพณี ทำไมถึงเกี่ยวข้องกับพิธีกรรมทางศาสนาเกือบทุกๆ พิธี

---

8. คนไทยสมัยก่อน เรียนดนตรีเพราะรักหรือโดยบังคับให้เรียน

---

9. ท่านคิดว่าคนไทยสมัยก่อนตระหนักถึงคุณค่าทางสุนทรียของดนตรีไทยหรือไม่ อย่างไร

---

10. คนไทยสมัยก่อนเขามีพิธีไหว้ครู หรือการฝากตัวเป็นศิษย์บ้างหรือไม่ อย่างไร และทำไมต้องมีพิธีกรรมแบบนั้น มีความเชื่ออย่างไร

---

11. การจะมาฝากตัวเป็นศิษย์ในบ้านดนตรีแห่งนี้ ต้องมีการเตรียมตัวอะไรบ้างหรือไม่ มีการทดสอบฝีมือก่อนหรือไม่ และถ้าไม่เป็นเลย ครูสมัยก่อนจะยอมถ่ายทอดให้หรือไม่ อย่างไร และทำไมถึงยอมหรือไม่ยอมถ่ายทอด

---

12. วิธีการถ่ายทอดของครูสมัยก่อน เขามีวิธีการถ่ายทอดแบบโบราณดั้งเดิมอย่างไร (จำ, ต่อเพลง หรือใช้นิตช่วย)

---

13. อิทธิพลของคนตรีตะวันตกได้ส่งผลกระทบต่อคนตรีประจำชาติหรือไม่อย่างไร และตั้งแต่เมื่อใด

---

14. สมัยโบราณมีการออกงานเพื่อแสดงดนตรีมากหรือไม่ ส่วนใหญ่แสดงกันที่ไหน วัด วัง หรือที่สาธารณะทั่วไป คนไทยสมัยโบราณนิยมหรือให้การสนับสนุนมากน้อยเพียงใด

---

15. ศิษย์สมัยก่อนต้องช่วยครูดนตรีทำงานบ้าน หรือช่วยครูทำอะไรบ้างหรือไม่ เพราะเหตุใด มีความเชื่ออย่างไร เช่น กตัญญูกตเวที

---

16. ครูสมัยก่อน ยอมรับการเปลี่ยนแปลงของบทเพลงหรือไม่ อย่างไร และเหตุผล

ตัวอย่าง แบบสัมภาษณ์ครุดนตรี เพื่อถามวัฒนธรรมการถ่ายทอดดนตรีไทยในปัจจุบัน

1. ท่านได้รับการถ่ายทอดดนตรีจากใคร และด้วยวิธีใด

---

2. ทำไมท่านถึงได้คิดจะเป็นผู้สืบสานการถ่ายทอดดนตรีในบ้านแห่งนี้ ท่านมีความเชื่ออย่างไร และวิธีการคัดเลือกผู้ที่จะเป็นผู้ถ่ายทอดดนตรีนั้น มีวิธีการอย่างไร

---

3. ท่านเห็นความสำคัญของการสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมด้านดนตรีประจำชาติหรือไม่ อย่างไร และ ท่านจะเป็นผู้มีบทบาทอย่างไร ที่จะเป็นผู้สานต่อหรือสืบทอดมรดกอันล้ำค่านี้ต่อไป

---

4. ท่านเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมดนตรีประจำชาติว่ามีคุณค่าต่อสังคมไทย และเยาวชนไทยอย่างไร คุณค่าต่อร่างกาย คุณค่าต่อจิตใจ

---

5. ท่านมองเห็นความงาม ความไพเราะของดนตรีที่ท่านถ่ายทอดอย่างไร ตรงไหนที่เรียกว่างามหรือไพเราะ เพราะเหตุใด

---

6. บทเพลงที่ท่านเลือกสรรมาถ่ายทอดนั้น มาจากบรรพบุรุษ ซึ่งเป็นภูมิปัญญาในองค์ความรู้ ท่านเห็นคุณค่าตรงนั้นอย่างไร และเหตุผลที่ท่านคิดว่าบทเพลงนั้นๆ มีคุณค่า และปัจจุบันท่านยังเลือกใช้บทเพลงดั้งเดิม หรือมีการประพันธ์เพลงใหม่ มีการใช้ของเดิมประมาณกี่เปอร์เซ็นต์

---

7. ท่านสืบทอดวัฒนธรรมการถ่ายทอดแบบโบราณดั้งเดิม หรือท่านมีการดัดแปลงวิธีการถ่ายทอดตามวัฒนธรรมสมัยใหม่ ที่มีการเน้นการใช้โน้ตแบบดนตรีตะวันตก เช่น การใช้บรรทัด 5 เส้น เขียนเป็น ตัวโน้ต

---

8. ปัญหาที่ทำให้คนในชาติไม่นิยมที่จะฟังหรือเรียนดนตรีประจำชาติ หรือลดความสนใจลง หันไปสนใจดนตรีประเภทอื่น

---

9. ท่านยอมรับการบูรณาการวัฒนธรรมดนตรีตะวันตกกับดนตรีประจำชาติหรือไม่ อย่างไร เพราะเหตุใด

---

10. ท่านมีกิจกรรมเสริมอย่างไรในการถ่ายทอดวัฒนธรรมดนตรี เช่น ให้ศิษย์ได้ฟังเพลง ฟังคอนเสิร์ต หรือให้ไปเล่นออกงานบ่อยๆ และท่านคิดว่าการฟังที่จะพัฒนาสุนทรีย์ประสบการณ์ให้กับผู้เรียนได้หรือไม่ อย่างไร

---

11. ท่านคิดว่า การถ่ายทอดวัฒนธรรมดนตรีประจำชาตินั้นมีความสำคัญต่อวัฒนธรรมของชาติหรือไม่
อย่างไร เหตุผล ถ้าไม่ถ่ายทอดต่อไปจะเกิดอะไรขึ้น และถ้าจะนำไปถ่ายทอดในระบบโรงเรียน
จะมีแนวทางใดช่วยให้เด็กไทยเข้าใจถึงคุณค่า เพื่อให้รู้สึกรัก หวงแหน และเกิดสุนทรียรสในดนตรี
ประจำชาติ

---

12. นอกจากการสอนทักษะการเล่นแล้วท่านจะมีการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านอื่นๆ ประกอบด้วย
หรือไม่ อย่างไร เหตุผลที่ต้องมีการเสริมการสอนอย่างอื่นร่วม

---

13. กิจกรรมใดที่ช่วยเสริมให้เยาวชนตระหนักถึงคุณค่าในดนตรีไทย มากขึ้น และหันมาสนใจในดนตรี
ประจำชาติมากขึ้นกว่านี้

---

14. ท่านคิดว่าในปัจจุบัน ปัญหาการถ่ายทอดวัฒนธรรมดนตรีประจำชาติในประเทศ คืออะไร และ
ทำไมท่านถึงคิดเช่นนั้น

---

15. ท่านคิดว่าผู้ใดมีบทบาทที่จะสืบสานการถ่ายทอดวัฒนธรรมดนตรีประจำชาติให้อยู่คู่กับคนไทยไป
ตลอด

---

16. ทำไมท่านถึงเลือกที่จะเป็นผู้ถ่ายทอดวัฒนธรรมดนตรีในบ้านแห่งนี้ต่อไป ท่านมีความผูกพันกับ
ผู้ให้กำเนิดบ้านหรือไม่ อย่างไร ท่านเชื่อว่าความผูกพันตรงนี้ระหว่างผู้กำเนิดกับตัวท่านเอง จะ
มีต่อๆ ไปอีกหรือไม่ เพราะเหตุใด

---

17. ท่านคิดว่าสื่อมีส่วนช่วยอะไรบ้างหรือไม่ต่อการถ่ายทอดวัฒนธรรมดนตรี เช่น โทรทัศน์ วิทยุ

---

18. ศิษย์ในปัจจุบันที่มาเรียนมีจำนวนประมาณเท่าใด และมีการเรียนการสอนอาทิตย์ละกี่วัน

---

19. ศิษย์ที่มาเรียนให้ความสนใจในดนตรีประจำชาติ มากน้อยเพียงใด และเลือกเข้ามาเรียนนั้นมีวัตถุประสงค์
ประสงค์อย่างไร (เรียนต่อระดับอุดมศึกษา, การแสดง, เป็นครู)

---

20. ศิษย์ในปัจจุบันยังให้ความเคารพและศรัทธาในตัวครูผู้สอนมากน้อยเพียงใด มากขึ้นเพราะเหตุใด
ลดลงเพราะเหตุใด

---

21. ศิษย์ที่เข้ามาเรียนสามารถที่จะเลือกเรียนเครื่องดนตรีที่ตนถนัดหรือชอบหรือไม่ / หรือจำเป็นต้อง
เรียนเครื่องดนตรีที่กำหนดเป็นพื้นฐานก่อน

---

22. ในสภาพปัจจุบันคนที่เลือกเรียนดนตรีประจำชาตินั้น ประสบความสำเร็จในด้านอาชีพการงาน
มากน้อยเพียงใด / ปัญหาของการทำงานมีบ้างหรือไม่อย่างไร เช่น สังคมไม่นิยมที่จะฟังเป็นต้น

ตัวอย่างของบันทึกภาคสนาม Fieldnotes

	วัน / เวลา / สถานที่
1.1 การฝากตัวเป็นศิษย์	สิ่งที่สังเกตตามความเป็นจริง
Observation Note หรือ TN	
Theoretical Note หรือ IN	ตีความเบื้องต้น เน้นความหมายให้ชัดเจนและสร้าง สมมุติฐานชั่วคราว
Methodological Note หรือ MN	ระเบียบวิธี และผู้วิจัย บันทึกถึงวิธีการที่ได้ใช้ ทั้งที่เป็นความสำเร็จ และความบกพร่อง ความรู้สึกของผู้สังเกต ปฏิกริยาของผู้ถูกสังเกต ตลอดจนข้อมูลที่ ตกหล่นไป
1.2 การถ่ายทอดความรู้ ทางดนตรี	

ประวัติอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิและนักวิชาการด้านดนตรีไทย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สงบศึก ธรรมวิหาร

- จบการศึกษาระดับปริญญาตรีจากวิทยาลัยนาฏศิลป์
- ศึกษาต่อปริญญาโทสาขาพื้นฐานการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- รับราชการช่วงแรกที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ และโอนย้ายมาอยู่คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จนเกษียณอายุราชการ
- ปัจจุบันเป็นอาจารย์พิเศษ เอกเครื่องมือฆ้องวงใหญ่ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาจารย์สุรางค์ ดุริยพันธุ์

- จบการศึกษาจากโรงเรียนเขมะสิริอนุสสรณ์
- มีความเชี่ยวชาญและชำนาญด้านการขับร้องเพลงไทย
- มีผลงานด้านการอัดเทปบันทึกเสียงเพลงไทยประกอบละครต่าง ๆ
- ปัจจุบันเป็นอาจารย์พิเศษคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาจารย์อนันต์ นาคคง

- จบการศึกษาระดับปริญญาตรีจากคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้รับทุนศึกษาต่อระดับปริญญาโท ที่ประเทศอังกฤษสาขา Ethno Musicology
- มีผลงานด้านการเขียนหนังสือ บทความ ตำราทางวิชาการมากมาย
- มีประสบการณ์การบรรเลงดนตรีร่วมกับวงฟองน้ำ วงกอไผ่
- ปัจจุบันเป็นอาจารย์ประจำวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

อาจารย์ถาวร ศรีผ่อง

- จบการศึกษาระดับปริญญาตรีจากคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เอกเครื่องมือระนาดเอก
- มีผลงานสอนศิลปินที่แสดงภาพยนตร์ในเรื่องหมโรง
- ปัจจุบันเป็นอาจารย์สอนดนตรีไทย ที่โรงเรียนจิตรลดา

อาจารย์เหมมราช เหมหงษา

- จบการศึกษาระดับปริญญาตรีจากภาควิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สาขาดนตรีไทย
- ปริญญาโทสาขาพื้นฐานการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ทำวิจัยเรื่อง การถ่ายทอดการบรรเลงจะเข้ ในสมัยรัชกาลที่ 6 จนถึงปัจจุบัน
- ปัจจุบันเป็นอาจารย์พิเศษ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- และเปิดโรงเรียนสอนดนตรีไทยส่วนตัว ชื่อ โรงเรียนเหมมราชการดนตรี

รองศาสตราจารย์ พิชิต ชัยเสรี

- อดีตเป็นอาจารย์ประจำภาควิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- เป็นกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ
- ปัจจุบันเป็นอาจารย์พิเศษของมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนหลายแห่ง

อาจารย์ยุทธนา ฉัพพรรณรัตน์

- จบการศึกษาระดับปริญญาตรีภาควิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- เป็นนิสิตโครงการความสามารถดีเด่นทางศิลปะระดับชาติ
- ศึกษาต่อระดับปริญญาโท ภาควิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- มีผลงานการประพันธ์และเรียบเรียงเพลง งานประกอบการแสดงระดับชาติและนานาชาติ
- ปัจจุบันเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ตำแหน่งอาจารย์คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปฏิบัติงานโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม

ประวัติอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิและนักวิชาการด้านดนตรีญี่ปุ่น

Prof.Dr. Tokumaru Yoshihiko

- สำเร็จการศึกษาจาก Tokyo National University. Kunitachi Music Collage.
- เป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านสุนทรียศาสตร์ทางดนตรี และ Musicology
- สำเร็จการศึกษาปริญญาเอกจาก Universities Laval – Canada.
- เป็นศาสตราจารย์ประจำมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงของประเทศ จนเกษียณอายุราชการ
- อาจารย์ได้เขียนตำราทางวิชาการ หนังสือเกี่ยวกับดนตรีประจำชาติ
- เป็นนักวิจัยระดับชาติ ที่มีชื่อเสียง

Prof.Dr. Yamaguchi Osamu

- สำเร็จการศึกษาจาก Tokyo National University.
- สำเร็จการศึกษาปริญญาเอกจาก Hawaii University
- เป็นผู้เชี่ยวชาญทาง Musicology
- เคยดำรงตำแหน่งอาจารย์ประจำที่มหาวิทยาลัยโอซากากจนเกษียณอายุราชการ
- อาจารย์ได้เขียนหนังสือ ตำรางานวิจัยสำหรับ Musicology ไว้หลายเล่ม
- เป็นศาสตราจารย์ที่มีชื่อเสียงระดับชาติ

Prof.Dr. Tsukitani Tsuneko.

- สำเร็จการศึกษาจาก Tokyo National University of Fine Arts and Music
- สำเร็จการศึกษาปริญญาเอกจาก Osaka University
- งานวิจัยเรื่อง ซากุฮาคิ (Shakuhachi)
- ได้รับรางวัลทางด้านงานวิจัยดนตรีชาติของชาติ (Koizumi Prize)
- ปัจจุบันเป็นอาจารย์ประจำของ Osaka University of Arts.

Prof.Dr. Tanaka Kenji

- สำเร็จการศึกษาจาก Kunitachi Music Collage.
- อดีตเป็นอาจารย์สาขาดนตรีศึกษาของ Saga University
- เป็นผู้เชี่ยวชาญและเขียนตำรา หนังสือเกี่ยวกับดนตรีโซโกกุ (Soukyoku) หลายเล่ม
- ปัจจุบันเป็นอาจารย์ที่ Ibaraki University.

Inoue Kazuo

- สำเร็จการศึกษาจาก Tokyo National University of Fine Arts and Music.
- ศึกษาต่อระดับปริญญาเอกที่ Osaka University of Arts. ทางด้าน The Science of Arts.
- ทำงานวิจัยเรื่อง The processes of Assimilating of Western music in Thailand.

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสุวรรณา วังโสภณ จบการศึกษาปริญญาตรีสาขาการแสดงดนตรี สาขาวิชาเอก เครื่องมือเปียโน จากคณะศิลปกรรมศาสตร์ Osaka University of Arts. ประเทศญี่ปุ่น จบปริญญา มหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา จากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2542 และเข้าศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษา จากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี การศึกษา 2543

ปัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการภาควิชาดนตรีศึกษา สถาบันดนตรียามาฮ่า (สยาม กลการ) และเป็นอาจารย์พิเศษวิชาการสอนเปียโนของภาควิชาศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย